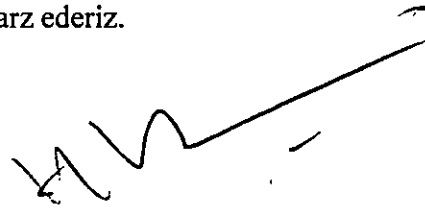

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de ekmek üretimi ve satışı, büyük bir endüstri haline gelmiş ve milyonlarca kişinin istihdam edilmesine olanak sağlamıştır. Bununla birlikte, ekmek üretim ve satış sektöründe son yıllarda artan bazı sorunlar, halk sağlığını ve sektörde faaliyet gösteren fırıncıları tehdit eder boyutlara ulaşmıştır. Özellikle büyükşehirlerde hızla artan ruhsatsız fırınlar, ekmek üretiminde ciddi sıkıntılar yaratmakta, bunun yanı sıra gıda güvenliği, hijyen ve çalışma şartları gibi önemli konuları da gündeme getirmektedir. Ruhsatsız fırınlar, denetim ve denetleyici mekanizmaların dışındadır ve bu durum, halk sağlığını tehdit eden hijyen sorunlarına, kaçak işçi çalıştırılmasına ve vergi kayıplarına yol açmaktadır. Bu fırınlar, kamu sağlık standartlarına uymamakta, üretimlerinde kullanılan malzemelerin kalitesi denetlenmemekte ve çalışanlarının çalışma koşulları son derece sağlıksız bir hale gelmektedir. Bir başka önemli sorun ise, ruhsatlı fırınların bu kaçak işletmelerle aynı koşullar altında rekabet etmeye çalışmasıdır. Ruhsatlı fırınlar, devletin belirlediği sağlık ve güvenlik standartlarına uymak zorunda oldukları gibi, vergi ödemek, iş güvenliği sağlamak ve çalışanlarına sosyal haklar tanımak gibi birçok yükümlülüğü yerine getirmektedirler. Ancak, ruhsatsız fırınlar bu yükümlülükleri yerine getirmediğinden, ruhsatlı fırınlarla adil bir rekabet ortamı oluşturulmamaktadır. Bu durum, ruhsatlı fırınları ekonomik olarak zor duruma sokmakta, sektördeki işleyişi bozmaktadır. Ekmek fiyatları da uzun zamandır sektördeki en önemli tartışma konularından biri olmaya devam etmektedir. Türkiye'de ekmek fiyatları, genel ekonomik koşullar ve maliyetler göz önüne alındığında, üreticilerin büyük bir kısmının zarar etmesine neden olmaktadır. Bu bilgiler ışığında ekmek üreticilerinin sorunlarının belirlenmesi, ekmek üretiminin halk sağlığına olumsuz etkilerinin engellenmesi ve gereken tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Ekmek, en temel ve en eski gıda maddelerinden biri olmasının yanı sıra, toplumun beslenme alışkanlıklarında merkezi bir rol oynamaktadır. Yüzyıllardır sofraların vazgeçilmezi olan ekmek hem besin değeri hem de kültürel önemi nedeniyle halk sağlığı açısından büyük bir öneme sahiptir. Son yıllarda artan ruhsatsız fırınlar, Türkiye'deki ekmek üretim ve satış sektöründe ciddi yapısal sorunlar yaratmaktadır. Bu fırınların faaliyet gösterdiği bölgelerde, hijyen ve sağlık koşulları genellikle denetimsizdir. Fırınlar, devletin belirlediği gıda güvenliği standartlarına uymamakta ve bunun sonucu olarak halk sağlığı riske atılmaktadır. Bu fırınlarda çalışan işçilerin sağlık muayeneleri yapılmamaktadır, hijyen kuralları ihlal edilmektedir ve sigortasız işçi çalıştırılmaktadır. Çalışanların iş güvencelerinin olmaması, onların sağlıklarını tehdit etmekte ve sektördeki adaletsiz rekabeti artırmaktadır. Aynı zamanda, ruhsatsız fırınların vergi ödememesi, devletin büyük miktarda vergi kaybı yaşamasına neden olmaktadır. Bu kayıplar, sosyal güvenlik sistemine zarar vermekte, kamu kaynaklarını olumsuz etkilemektedir.

Devletin denetimsiz kalan bu fırınlar üzerinde etkin bir kontrol sağlamaması, sektördeki düzeni bozmakta ve tüm fırıncılar için zor bir çalışma ortamı yaratmaktadır. Ruhsatlı fırınlar, denetimlerden geçtikleri, sağlık ve güvenlik kurallarına uymak zorunda oldukları için, ruhsatsız fırınlarla aynı koşullar altında rekabet edemezler. Bu durum, ruhsatlı fırınların ekonomik olarak zor duruma düşmesine neden olmakta ve bazı fırınların faaliyetlerini sürdürebilmesi giderek imkansız hale gelmektedir. Ruhsatsız fırınlarla mücadele edilmemesi durumunda, sektördeki düzen daha da bozulacak ve uzun vadede ciddi ekonomik sorunlar yaşanacaktır. Bununla birlikte, ekmek fiyatları konusunda yaşanan belirsizlikler, üreticilerin zarar etmesine neden olmaktadır. Fırıncılar, artan maliyetler ve sabit ekmek fiyatları nedeniyle ekonomik olarak zor duruma düşmektedir. İstanbul gibi büyükşehirlerde, kira, ulaşım, doğalgaz, elektrik ve işçilik maliyetleri çok yüksektir. Ancak, ekmek fiyatları genellikle sabit tutulmakta ve bu da fırıncıları zarara sokmaktadır. Bu dengesiz fiyat yapısı, üreticilerin uzun vadeli sürdürülebilirliklerini tehdit etmektedir. Ekmek fiyatlarının belirlenmesinde, üretim maliyetleri ve yerel ekonomik şartlar göz önünde bulundurularak adil bir fiyatlandırma politikası oluşturulmalıdır.

Ekmek fiyatları konusunda atılacak adımlar, halkın alım gücü ve sosyal adalet açısından da büyük önem taşımaktadır. Ekmek fiyatları, temel gıda maddesi olma özelliğiyle, halkın alım gücünü doğrudan etkileyen bir unsurdur. Ekmek fiyatlarının dengeli bir şekilde belirlenmesi hem üreticilerin zarar etmesini engelleyecek hem de tüketicilerin temel besin maddesine ulaşılabilirliğini koruyacaktır. Bu bağlamda, ekmek fiyatlarının belirlenmesinde ekonomik gerçekliklerin dikkate alınarak daha adil bir sistem oluşturulması gerektiği aşikardır. Özellikle İstanbul gibi büyükşehirlerde, kira, ulaşım, doğal gaz, elektrik ve işçilik maliyetleri oldukça yüksekken, ekmek fiyatları genellikle sabit tutulmaktadır. Bu durum, fırıncıların ekonomik açıdan zorlanmasına yol açmakta ve uzun vadede sektördeki sürdürülebilirliği tehdit etmektedir. Ekmek fiyatları, üreticilerin gerçek maliyetlerini yansıtmadığı için, ekmek üreticileri ekonomik kayıplar yaşamaktadır.

Tüm bu sebeplerden dolayı, ekmek üretimi ve satışı ile ilgili yaşanan sorunların araştırılması, ruhsatsız fırınlarla mücadele için etkili çözümler bulunması ve ekmek fiyatlarının düzenlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması büyük önem taşımaktadır. Bu komisyon, sektörün yapısal sorunlarını çözerek, hem halk sağlığını koruyacak önlemleri alacak hem de ekmek üreticilerinin adil bir rekabet ortamında faaliyet göstermelerini sağlayacaktır. Bu bağlamda Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.